

Forandring og kontinuitet

Det er de store omskiftelsers tid. Organisationer har fået nye hjemsteder. 54 politikredse slås sammen til 12 nye. Domstolene har undergået den største modernisering siden 1919. Byvåben er udskiftet og 276 kommuner sammenlagt til 98 store kommuner. 5 nye regioner er oprettet og kommunerne har pr. 1. januar 2007 overtaget misbrugsindsatsen fra de 14 nedlagte amter, hvilket vender op og ned på mangt og meget.

Trods omvæltningerne forbliver udfordringerne ret konstante. Unge tager vel stoffer uden hensyn til kommunalreformen, så der vil stadig være brug for præventivt arbejde, ligesom vi fortsat skal hjælpe og drage omsorg for de unge, som udvikler sig til problebrugere med egentlige afhængighedsproblemer. De gamle misbrugere tager nok heller ikke synderlig notits af kommunalreformen – med mindre der i kølvandet herpå skulle ske voldsomme afvigelser fra det, de er vant til, det de har krav på, eller det som best practice og evidens tilsiger.

I kommunerne vil man konstatere, at der er misbrugere overalt – ikke kun i nabokommunen. Viften af behandlingsformer skal etableres og organiseres lokalt.

På skadestuerne og de somatiske afdelinger vil stofrelaterede sygdomme fortsat fylde godt op, og en sundhedsindsats være påkrævet. I fængslerne vil stofmisbrugere fortsat lægge beslag på mange pladser. Selvom afsoningerne oftere end før kombineres med behandling, er der brug for en opfølgende indsats i kommunerne, og man vil skulle håndtere tilbagefalds-problematikken. En vis overdødelighed blandt stofmisbrugere er uundgåelig, men kommunerne må gøre, hvad de kan, for at den bliver lavere. Hvert tal i statistikken rummer en menneskelig tragedie, hvor et liv blev alt for kort, og de pårørende ramt hårdt. Problemerne flytter altså med over i de nye strukturer.

Intet er som før, og alligevel vil meget være det samme. Hvor meget kontinuitet og hvor meget forandring bliver der i måderne at håndtere misbrugsproblemer på? Man kan håbe, at kommunerne finder den rette balance mellem at bygge videre på det eksisterende og at skabe positive forandringer. På fransk findes et ordsprog, vi ikke har tilsvarende på dansk. Det lyder: 'Plus ça change, plus c'est la même chose', hvilket betyder noget i retning af, at jo mere noget forandrer sig, jo mere forbliver det uforandret. Hvis man går for radikalt til værks risikerer man, at der intet sker, eller at man vender tilbage til tilstande, vi har lagt bag os.

Godt nok er det ingenlunde sådan, at amterne efterlader sig en fuldt udviklet og standardiseret opgavehåndteringsmetode uden plads til forbedringer. I kølvandet på kommunalreformen er der mulighed for kvalitetsudvikling. Med hen-

blik på at tage bedre hånd om borgere med stofmisbrugsproblemer, skal der eksperimenteres – samt tilpasses til lokale forhold og muligheder. Men det bedste af det bestående skal samtidigt bevares. Ingen let opgave. I interviewet side 39–50 giver Centerleder i Fredericia Kommune, Niels Danstrup, sit bud på, hvilke udfordringer der ligger forude.

Opgaven er ny, og vi har som bekendt kommunalt selvstyre, hvilket betyder, at man fremover lokalt selv kan bestemme 'serviceniveauet'. Man kan forvente en vis variation på den konto. Hver kommune skal egenhændigt bestemme sig for strategier og metoder, samt foretage prioriteringer. Man må håbe, at misbrugerne ikke vil opleve, at postnummeret bliver et lotteri, hvor nogle numre er nitter, og andre numre betyder deltagelse i behandlingsmæssige eksperimenter, som for længst har været afprøvet i andre rammer og fundet utilstrækkelige. Her er der brug for kontinuitet, så man ikke begiver sig ud i den øvelse, som består i på ny at opfinde den dybe tallerken.

Heldigvis starter man de fleste steder ikke fra bar bund. Forhåbentlig støtter man sig til gennemprøvede måder at organisere indsatsen på. Det berger for kontinuiteten, at de samme professioner fortsat skal tage sig af det samme klientel. Der vil være visse udskiftninger på personsiden, men mange erfarne folk har fået nye ansættelser i kommunerne, så indhøstede erfaringer og opnået kompetence ikke går tabt. Hertil kommer, at nye ildsjæle vil komme til og bibringe området et frisk pust.

De faglige foreninger for læger, psykologer, sygeplejersker, socialpædagoger og socialrådgivere består. Der vil i disse fora fortsat ske erfaringsudveksling, sådan at praksis diskuteres og misbrugsfaglige spørgsmål løbende afklares. Også bladet STOF består. Socialministeriet har forlænget bevillingen, og der vil derfor i årene fremover fortsat være et landsdækkende blad, hvor forskning og praksis er i dialog, hvor viden og erfaring kan udveksles, og hvor man kan få input fra udlandet.

Redaktionen af STOF består fortsat af garvede kræfter, men vi har brug for hjælp. Vi anmoder vores 'gamle' læsere om at gøre nye medarbejdere i kommunerne opmærksomme på muligheden for at blive klædt fagligt på ved at læse STOF (det er som bekendt gratis at abonnere). Redaktionen vil bestræbe sig på også fremover at overholde det selvpålagte dogme om, at alle bidrag i bladet skrives af folk, som arbejder i feltet. Derfor opfordrer vi nye som gamle læsere – rutinerede skribenter og nye kræfter med noget på hjerte – til at indsende artikler og artikeludkast, ideer og ønsker samt ris og ros til redaktionen. Derved kan STOF's spalter medvirke til, at de mange forandringer bliver til det bedre.